

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
DAWNIEJ INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ PAN

KWARTALNIK
HISTORII KULTURY
MATERIALNEJ

ROK LX

WARSZAWA 2012

NR 2

REDAKCJA I KOMITET REDAKCYJNY

Redaktor — Andrzej Klonder

Zastępcy Redaktora — Elżbieta Mazur, Martyna Milewska
Sekretarze Redakcji — Magdalena Bis, Ludmiła Paderewska

Członkowie Komitetu — Maria Bogucka, Jarosław Dumanowski,
Andrzej Janeczek, Leszek Kajzer, Jan Klápště,
Elżbieta Kowalczyk-Heyman, Jerzy Kowalczyk,
Jerzy Kruppé, Maria Nietyksza, Raimo Pullat,
Janusz Sztetyło, Wojciech Szymański,
Andrzej Wyrobisz

Adres Redakcji:

00-140 Warszawa, Al. Solidarności (d. Świerczewskiego) 105
<http://www.iaepan.edu.pl/czasopisma/kwartalnik/index.html>
e-mail: kwartalnik@iaepan.edu.pl
tel. 22 620 28 81 w. 146

Skład i łamanie:

Krzysztof Anuszewski, tel. 22 629 44 78

Druk: MATRIX, ul. Kielecka 35, Nowa Iwiczna, 05-500 Piaseczno
tel. 22 849 68 73

Nakład 550 egz. Arkuszy wydawniczych 17,5. Papier offset 80 g.

Oddano do składania w październiku 2012 r., druk ukończono
w grudniu 2012 r.

SOMMAIRE

Editorial	175
---------------------	-----

ETUDES ET MATERIAUX

Aleksandra Bartnik, La théorie de jugulation de l'effroi. L'extension de la perspective de recherché de l'historien	177
Urszula Augustyniak, Libelle diffamatoire sur la mort ignominieuse en tant que moyen de la lutte idéologique en Res Publica de la première moitié du XVII ^e siècle	185
Tomasz Wiślicz, L'avilissement de la dépouille mortelle et le soupçon du vampirisme dans les Carpathes (XVII ^e -XIX ^e siècles)	199
Sylwia Wajda, Quelques remarques au sujet des inhumations antivampiriques du Bas Moyen âge sur les terres de Pologne	205
Ewa Wółkiewicz, Les cérémonies de l'enterrement des évêques de Wrocław (1300-1600)	209
Olga Miriam Przybyłowicz, Le route vers la maison de Dieu. La mort et l'enterrement dans l'ordre des clarisses (théorie et pratique des XIII ^e -XVII ^e siècles)	227
Dariusz Główka, Dispositions au sujet de l'enterrement du clergé de Płock aux XVII ^e -XVIII ^e siècles	249
Łukasz Gołaszewski, Le testament de Andrzej Neapolitanus, vicaire de Knyszyn, en 1594	257
Marzena Liedke, La mort d'un magnat, ou ce que les chiffres peuvent dire à propos des conséquences de la mort de l'homme dans famille des magnats en Grande Principauté de Lithuanie aux XVI ^e -XVII ^e siècles	271
Marcin Kamler, Les funérailles du noble Kasper Wyleżyński à Wieluń, en 1651	283
Emil Kalinowski, Les formes posthumes de mémoriser les membres de la famille Kalinowski porteurs du blasor Ślepowron en seconde moitié du XVII ^e siècle	289
Oksana Vinnychenko, « Mon corps peccable, je le rends à la terré ». Dispositions sur l'enterrement de la noblesse dans les actes des cours de justice de Lvov en de Przemysl ; datant de la première moitié du XVIII ^e siècle	297
Maciej Tomasz Radomski, Les testaments des maires cracoviens dans les registres de la municipalité de Cracovie de la deuxième moitié du XV ^e siècle et du début du XVI ^e siècle	313
Anna Drażkowska, Małgorzata Grupa, Les habits du XVII ^e et XVIII ^e siècles dans les cryptes de la cathédrale de Lublin. Analyse de l'histoire du costume	319
Maria Dąbrowska, Mobilier funéraire des défunts à partir du Moyen-Age jusqu'au XVIII ^e siècle au cimetière de l'église Sainte-Catherine à Służew à Varsovie	331

CRITIQUES	355
---------------------	-----

(voir sommaire polonais)

CONTENTS

From the Editors	175
----------------------------	-----

STUDIES AND MATERIALS

Aleksandra Bartnik, Terror management theory. Extending the historian's research perspective	177
Urszula Augustyniak, A pasquinade about disgraceful death as an instrument of ideological struggle in the Polish-Lithuanian Commonwealth in the first half of the 17 th c.	185
Tomasz Wiślicz, Desecrating corpses and suspicions of vampirism in the Carpathian Mountains (17 th –19 th c.)	199
Sylvia Wajda, Some remarks on early-mediaeval anti-vampiric burials in Poland	205
Ewa Wólkiewicz, The funeral ceremonies of Wrocław bishops (1300–1600)	209
Olga Miriam Przybyłowicz, The way to the Lord. On death and funeral in the Order of St Clare (theory and practice from the 13 th to the 17 th c.)	227
Dariusz Główska, Funeral dispositions of Płock clergymen in the 17 th and 18 th c.	249
Łukasz Gołaszewski, The testament of the Knyszyn curate Andrzej Neapolitanus from 1594	257
Marzena Liedke, The death of a magnate, or what figures can tell about the consequences of a man's death in a magnate family in the Grand Duchy of Lithuania in the 16 th –18 th c.	271
Marcin Kamler, The funeral of the noble Kasper Wyleżyński in Wieluń in 1651	283
Emil Kalinowski, The posthumous commemoration of the Kalinowski family in the second half of the 17 th c.	289
Oksana Vinnychenko, "My sinful body I commit to the earth". Funeral dispositions in testaments of the nobility recorded in the town books of Lviv and Przemyśl in the first half of the 18 th c.	297
Maciej Tomasz Radomski, The last wills of Cracow vogts from the Cracow urban records of the second half of the 15 th and the beginning of the 16 th century	313
Anna Drażkowska, Małgorzata Grupa, Garments from the crypts of the metropolitan cathedral in Lublin. A costume-studies analysis	319
Maria Dąbrowska, Sepulchral accessories from the cemetery at St Catherine's church in Warsaw (from the Middle Ages to the 19 th c.)	331

REVIEWS	355
(ref. Polish contents)	

SPIS TREŚCI

Od Redakcji	175
-----------------------	-----

STUDIA I MATERIAŁY

Aleksandra Bartnik, Teoria opanowywania trwogi. Poszerzenie perspektywy badawczej historyka	177
Urszula Augustyniak, Paszkwil na śmierć haniebną jako narzędzie walki ideologicznej w Rzeczypospolitej pierwszej połowy XVII wieku	185
Tomasz Wiślicz, Bezczeszczenie zwłok a podejrzenie o wampiryzm w Karpatach (XVII–XIX w.)	199
Sylvia Wajda, Kilka uwag na temat wczesnośredniowiecznych pochówków antywampirycznych na ziemiach polskich	205
Ewa Wólkiewicz, Ceremonie pogrzebowe biskupów wrocławskich (1300–1600)	209
Olga Miriam Przybyłowicz, Droga do domu Pana. Śmierć i pogrzeb w zakonie klarysek (teoria i praktyka XIII–XVII w.)	227
Dariusz Główka, Dyspozycje pogrzebowe duchowieństwa płockiego w XVII–XVIII wieku	249
Łukasz Gołaszewski, Testament wikariusza knyszyńskiego Andrzeja Neapolitanusa z 1594 roku	257
Marzena Liedke, Śmierć magnata, czyli co liczby mogą powiedzieć o konsekwencji śmierci mężczyzny w rodzinie magnackiej w Wielkim Księstwie Litewskim w XVI–XVIII w.	271
Marcin Kamler, Pogrzeb szlachetnego Kaspra Wyleżyńskiego w Wieluniu w 1651 roku	283
Emil Kalinowski, Pośmiertne formy upamiętniania Kalinowskich herbu Ślepowron z drugiej połowy XVII wieku	289
Oksana Vinnychenko, „Ciało moje grzeszne oddaje ziemi”. Dyspozycje pogrzebowe szlachty w aktach sądowych lwowskich i przemyskich z pierwszej połowy XVIII wieku	297
Maciej Tomasz Radomski, Testamenty wójtów krakowskich z ksiąg miejskich Krakowa drugiej połowy XV i początku XVI wieku	313
Anna Drażkowska, Małgorzata Grupa, Odzież z XVII i XVIII wieku z krypt grobowych archikatedry w Lublinie. Analiza kostiumologiczna	319
Maria Dąbrowska, Wyposażenie grobowe zmarłych od średniowiecza do XVIII wieku z cmentarza przy kościele p.w. św. Katarzyny na warszawskim Służewie	331

RECENZJE

Bogdan Bobowski, Plomby tekstylne z wykopalisk na terenie Dolnego Miasta w Gdańsku — Tomasz Maćkowski	355
Studies in Post-Medieval Archaeology, 4: Written and iconographic sources in post medieval archaeology — Leszek Kajzer	362
Anetta Głowacka-Penczyńska, Kobieta w małych miastach Wielkopolski w drugiej połowie XVI i w XVII wieku — Andrzej Karpiński	366
Povilas Blaževičius, Seniausieji Lietuvos žaislai — Paulina Romanowicz . . .	371